

TELEGRAFUL ROMÂN

Apere Marți, Joi și Sămbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamentele inserțiunii a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Inchiderea sinodului.

În șese ședințe, conduse cu tact și înțelepciune, sinodul nostru arhiepiscopale a eshauriat vastul program de muncă ce i-a fost rezervat pentru sesiunea anului acestuia, și Sămbătă la ora unu și jumătate a fost încheiat.

Înaltpreasfinția Sa Archiepiscopul și Metropolitul Ioan a adresat cu ocaziunea acăsta următoarele cuvinte de încheiere la adresa sinodului:

„Precum la începutul acestei sesiuni sinodale am implorat și ajutorul cel puternic al lui Dumnezeu la lucrările noastre, tot asemenea și acum, la încheiere, vin a mulțami lui Dumnezeu pentru acel puternic ajutoriu, de care ne-a împartășit, mai rugându-l să și binecuvinte lucrările noastre.

După Dzeu, mulțămesc și dvăstre dlor deputați, pentru zelul, dragostea și bunăvoința cu cari ați conlucrat la rezolvirea agendelor avizate la acăsta sesiune sinodală, și implorând și asupra dvăstre binecuvântarea cerului, întru mulți ani fericiți, declar sesiunea sinodului nostru arhiepiscopale ordinar pe anul 1904, închisă.”

În numele sinodului ia apoi cuvântul domnul protopresbiter al Sediștei, Dr. Ioan Ștefan, și adresă la Escelența Sale, domnului arhiepiscop și metropolit, următoarele calde cuvinte:

„Escelența Voastră I. P. S. domnule arhiepiscop și metropolit!

Din încrederea și însărcinarea dlor condeputați am luat asupra mea prea plăcuta datorință a vă exprima cele mai calde mulțamiri pentru acurateța și tactul cu care ați condus și de astădată ședințele sinodului nostru arhiepiscopale.

Acăsta mulțamită o încopiez de cuvântul, cu care Escelența Voastră ați binevoit a deschide sesiunea sinodului present.

Constat deci și eu, constatăm cu toții, frumoșele și îmbucurătoarele progrese, cari s'au realizat sub păstoria Escelenței Tale în biserica noastră în

cei cinci ani din urmă. Constat și aceste progrese sunt în prima linie a se mulțami muncii stăruitoare și înțelepciunii Escelenței Tale, tactului, cu care ați știut întruni la rodnică lucrare pe harnicii consilieri, cari te încunjură, a știut să entusiasmeze le-rul și întreg poporul dreptcredincios, cari cu toții cu nemărginită dragote am întimpinat suirea Escelenței Tale în scaunul fericitului Șaguna. Acăsta dragoste, gata suntem și acum a țo păstra pentru toate timpurile, cât bunul Dzeu se va îndura să-ți lungescă fiul vieții, scumpe pentru biserica noastră.

Una însă accentuez la acest loc. Cât timp se va grijă, ca în biserică partide să nu se facă, convingerile să se respecte, spiritul cel mai constituțional să domnescă, constituția, talismanul cel mai prețios al nostru, să se observe până în cele mai mici afaceri bisericesti-școlare ale noastre, ată timp una vom fi totdeauna și toate discuțiile noastre, ori cât de vehemente și agitate ar fi, se vor concentra în nobila nisuință a întări biserica noastră și a o face stâncă de granit, de care se vor sfărâma loviturile din afară și svêrcolirile din lăuntru.

Esc. Ta ai realizat lucruri mari, domnule, cu cari fericiți înaintași Esc. Tale sau ai în lucrările noastre să vă fie cea mai nobilă satisfacție sufletescă, cu atât mai mult, cu cât în toate aceste lucrări v'a-ți putut convinge de iubirea și spriginul tuturor fiilor bisericii noastre.

Continuând în aceste lucrări, învêșând și povățuind cu aceeași râvnă părintescă, muștrând și pedepsind pe cei-ce calcă legile, promovând și îngrădindu-Vă cu cei vrednici, ear' față de cei păcătoși fiind dreptul judecator Vê întăriți tot mai mult pedestalul, ce are să Vi-l ridice posteritatea, punându-Vă alătura cu cei mai distinși bărbați ai neamului nostru.

Rugând pe Atotputernicul a Vê da și de aci înainte spriginul seu puternic în bunele intențiuni și mărețele scopuri, cari până acum le-ați mani-

festat. Vê dorim din inimă mulți mulți fericiți ani.”

Între viile și sincerele aclamări ale deputaților sinodali Escelența Sa, arhiepiscopul și metropolitul Ioan, părăsește sala de ședințe, în care și de astădată sinodul nostru arhiepiscopale a sêvêșit muncă rodnică și folositoare bisericii și neamului.

Sinodul arhiepiscopale.

Ședința a cincia

ținută la 22 April st. n.

President: Esc. Sa dl arhiepiscop și metropolit Ioan;

Notariu: Dr. Nic. Comșa.

Se citește procesul verbal luat în ședința IV. și cu unele întregiri se autentică.

Intrându-se apoi în ordinea de zi, se continuă discuția întreruptă în ședința IV. asupra referadei comisiei organizatoare în sesiunea interpretării §-ului 32 din statutele nou ale fondului de pensii, și după discuție mai îndelungată se primește propunerea de sub pot 2 (veți raportul despre ședința IV) în următoarea stilizare:

De vreme ce obligațiunile date pentru întregirea taxelor în sensul §-ului 32 din statutele nou ale fondului de pensii, nu se privesc de platire efectivă pe toți restanțierii, ca în termen de 3 luni să solvêșcă taxele anilor expirați, înțelegându-se de sine, că la cas de eventuală pensionare — fără considerare la respiriul dat — numai taxele deja solvite pot fi luate ca basă la statorirea pensiei. Cei cari nu se vor conforma acestui conclud vor perde dreptul de a fi pensionați după statutele nou și pensiuinea li-se va măsura după statutele vechi.

Acăsta comisiune prin același referent (I. de Preda) referă asupra raportului consistorial în cauza pensionării profesorului seminarial I. Ghibu și în conformitate cu concludul sinodal din ședința IV. privitoriu la §. 15 și 32 din statutele fondului de pensii, propune: recursul profesorului Ioan Ghibu contra sumei de pensiuinea câtă i-a statorit-o consistoriul, nu se ia în considerare.

Se primește propunerea.

Acăsta comisiune, prin referentul Dr. Eusebiu Roșca, referă asupra raportului consistorial în sesiunea înființării unei episcopii nou în Cluj.

După-ce face istoricul sesiunii, arătând că de ultima dată sesiunea fusese discutată în sinodul din 1892, ear' acum vine de nou pe tapet în urma concludului congresual din anul trecut, ca să se întregescă și reguleze partea privitoare la finansarea înființării episcopiei, referentul citește raportul consistoriului și face următoarele propuneri:

1. Concludul congresului național-bisericesc din 5/18 Octomb 1903, numărul 64, ca noua eparchie contemplată a se înființa pe teritoriul arhiepiscopale să-și aibă reședința în Cluj, — se ia spre știre.

2. Noua eparchie ar fi a se compune, conform concludului sinodal din 17/29 April 1892 numărul 71, din protopresbiteratele de astăzi: Abrud, Alba-Iulia, Bistrița, Câmpeni, Cetatea-de-pêtră, Cluj, Dej, Lupșa, Murêș-Oșorhei, Rêghin, Solnoc, Têrnava, Turda și Unguraș, după cum se specifică în raportul consistoriului arhiepiscopale din 5 Iunie 1902 numărul 5444 Plen. înaintat în acăsta afacere consistoriului metropolitan.

3. Fondul metropolitan al celor doue eparchii creat prin legatul fericitului arhiepiscop metropolit Andreiaș baron de Șaguna, dacă se vor înființa trei eparchii nou, are să se împartă în trei părți egale, din cari părți o parte compete eparchiei proiectată a se înființa pe teritoriul arhiepiscopale;

4. Modul proiectat de împărțire al fondurilor și fundațiilor de astăzi ale arhiepiscopale se încuviințêșă după cum se specifică în raportul consistorial astfel:

a) fondurile: general-administrativ, rudolfin, al bisericilor, și cel școlar, la timpul seu să se împartă după cheia de $\frac{1}{3}$, așa, ca $\frac{2}{3}$ să rămână proprietatea arhiepiscopale, ear' $\frac{1}{3}$ să trecă în proprietatea eparchiei nou înființate.

b) la celelalte fonduri și fundațiuni eparchie nou înființată rămâne conproprietară în proporțiune de 1 la 3 ($\frac{1}{3}$).

c) fondurile și fundațiunile cum și celelalte deposite, cu destinațiune specia-

FOIȘORĂ

Iisus în lumina vécului XIX.

Tolstoi.

(Urmare).

„Acum totul de lumină s'a umplut și ceriul și pământul, și lumina acăsta nu mă mai părăsește, cu un simțământ plin de viață, reținut m'am întors la credință, la puterea aceea de voință, care m'a creat și care pretinde ceva de la mine; am ajuns la convingerea, că scopul principal și unic al vieții mele e: să fiu mai bun, adecă să trăesc mai în armonie cu voința lui Dzeu, să nu mă împotrivesc, ci să mă tem, căci „temerea lui Jâhve este începutul înțelepciunii; m'am întors înapoi la credință în Dzeu, îndreptarea morală și la tradițiune, urzitoare firelor vieții omenești.”

Dar' abia destêșă problema religiunii, și îndată și încolțește întrebarea după tradițiunea și dogmele bisericii. După multe încercări de a se conforma cu ele, le părăsește și 'și întorce ochii sufletului cătră evangelia lui Iisus. Aici află el razim și liniște „cu toate

falsese interpretări ale bisericii (sic!), își prigonește gândul pribeag, rătăcit venit, eară la obârșia adevărată. „Și ajuns la isvorul luminii am fost pêtuns de ea, și am primit răspuns corect la întrebarea despre însemnătatea vieții mele și a altora, răspuns în armonie cu toate răspunsurile altor neamuri, întru cât le înțeleg și le cunosc.”

Să vedem acuma, cum ne isvodește chipul blândului Nazarinean, după urzala firii lui, fără băgere în sêmă a tâlcuirilor bisericii, temeiul creștinismului? Din isvorul adevărat numai, din duhul sfânt întrupat în slovele încremenite în albul papirusului de cei luminați de înțelepciunea Tatălui ceresc, care trimis'a pe unul născut fiul seu, Iisus, în lume, spre a ne scôte din haosul înturerecului la lumina adevărului, la cunoșterea adevăratului și viului Dzeu. „Iisus, glășuește el în scrierea sa intitulată „o scurtă interpretare a evangheliei”, este fiul unui tată necunoscut după corp. Necunoscând pe tată după trup, căci acela era în ceriuri tată al tuturor creațiilor, învinge îndoiala și neliniștea și în butul tuturor relelor și luptelor îi zice lui Dumnezeu: Părinte!

În vremea aceea fost'a un om trimis de la Dzeu, al cărui nume era Ioan, și glasul

seu rêsuna în pustie grând: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui; ori-ce vale adâncă va fi umplută, și ori-ce munte și deal va fi lăsat în jos. Și căile strimbe vor fi drepte și cele greu de umblat netede. El vorbia ômenilor, ca în căile Domnului Iehova să umble și când toți ômenii se vor considera ce frați, nu vor mai face réu unul altuia, ci împrumutat se vor ajuta, Domnul ceriurilor pe pământ se va pogori spre a întemeia aici împêrâția sa. Iisus aușind astfel de glas, se retrase în pustie, în singurătate, ca mai bine să potă înțelega rostul vieții omenești și raportul creațiunii cuvântătoare cu creatoriul și susținătorul seu.

După-ce viețul în pustie mai multe zile fără mâncare și baură, simți tômea și setea și își grâl în sufletul seu: Eu sunt fiul Tatălui celui atotputernic, în urmare și eu sunt atotputernic ca și el; acum voesc să mănânc, dar' pânea lipsește, de-și o doresc; deci nu sunt atotputernic. Și urmă apoi: Eu nu pot face din pêtără pâne, dar' mă pot abținé de la mâncare. Și astfel, dacă nu sunt în carne atotputernic, sunt atotputernic după spirit. Cu spiritul care mi-l'a dat Tatăl dintru început, pot învinge carnea și boldurile trușești și de aceea sunt fiul lui Dzeu, al înaltului

duh, căci duh și nu trup este Tatăl... Și dacă sunt fiul lui Dzeu, — glășuia inima lui, atunci pot arunca cătușele cârnii, mă pot desbrăca de haina de lut. Și la acăsta îi răspunde sufletul: eu în carne m'am sălășluit, în haină de țêrnă, căci astfel a fost vrerea Tatălui meu din ceriuri, care m'a trimis în lume, ca să vestesc popôlorul voia lui, și eu nu pot să mă opun cuvântului Celui Preaînalt.

Dar' dacă nu ești în stare să satisfaci dorințelor zămislite de carne, și să te desbraci de haina lutosă, șopti inima, atunci silit ești a slugi cârnii și a gusta toate plăcerile acelea, cari ți-le oferă. La acăsta îi răspunde: Nu pot satisfacé poftele lutului nici să mă părăsesc de el, însă viața mea este atotputernică în duhul Tatălui meu și drept aceea numai Tatălui din ceriuri pot sluji, care în carne a zis să mă îmbrac spre izbăvirea ômenilor și vestirea cuvântului mare și sfânt.

(Va urma).

Vorbe înțelepte.

Nu esistă de cât o fericeire: datoria.
Nu e de cât o măngăere: munca.
Nu e de cât o plăcere: frumosul.

Carmen Sylva.

cială pentru comunele bisericesti ce ar aparține eparchiei nou înființate, cari se administrează astăzi, sau s'ar administra în viitoriu de consistoriul archidieceșan, trec în administrarea acestei eparchii noue.

După ce deputatul *Ioan cav. Pușcariu* înainte de intrarea în discuția specială încă face propunere, în chestia reprezentării noii episcopii în congres și în consistoriul metropolitan, se intră în dezbateri și în firul discuției speciale pct 1 din raport (reședința) — se primește.

La pct 2 (arondarea) față de propunerea comisiei deputatul *N. Ivan* face contrapropunere, ca tractul Alba-Iulia să rămână la archidieceșă, așa cum se contemplează în raportul consistoriului.

La același punct deputatul *M. Voilean* propune, ca din tractul Târnava să treacă la noua dieceșă numai comunele din dreapta Murășului.

La votare propunerea lui *Ivan* întrunește 19 voturi, ear' a comisiei 12.

La pct 3 (cuota ce s'ar veni episcopiei noue din „fondul celor două episcopii noue ce se vor înființa”, lăsat de metr. Șaguna), la observarea Esc. Sale dlui arhiepiscop și metropolit se completează astfel: „de-și episcopii proiectată a Clujului, de drept i-ar compete jumătate din acel fond, totuși din considerațiuni de acuitate față de celelalte două episcopii proiectate a se înființa pe teritoriul celor două diecese existente, pentru episcopia Clujului se reclamă numai a treia parte din fondul amintit”.

Celelalte puncte se iau la cunoștință conform propunerii comisiei.

Același referent, al comisiei organizatoare, referă asupra raportului consistorial în cauza reorganizării regulamentului seminarial și propune a se lua raportul la cunoștință, cu adausul, ca la proxima sesiune sinodală consistoriul să prezinte proiectul de modificare. — Se primește.

Ședința se închide la ora 12, anunțându-se proxima pe Sâmbătă la ora 9 a. m.

Ședința a șasa.

(23 April st. n.)

President: Esc. Sa dl arhiepiscop

Se citește procesul verbal luat în ședința V. și se autenticează cu rectificarea propusă de Preacuvioșia Sa Dr. Pușcariu, că propunerea deputatului I. cav. Pușcariu privitoare la reprezentarea noii episcopii în congres și în consistoriul metropolitan nu a fost discutată în merit, ci după reflecțiunile deputatului P. Cosma, că afacerea se ține de competența congresului și că de astădată de la sinod nu s'a cerut altceva decât completarea părții ce privește finansarea înființării episcopiei, — s'a luat simplu la procesul verbal. Face această constatare și cere să se iee despre ea act la procesul verbal, pentru că nu cumva se apară lucrul ca-și-cum sinodul n'ar fi de acord cu propunerea cavalerului Pușcariu.

Înainte de intrarea în ordinea de zi deputatul Dr. P. Șpan face următoarea interpelețiune:

„Imi iau voe a ruga pe Esc. Văstră să binevoiți a mă desluși asupra următoarelor întrebări:

a) Regulamentul votat în ședința senatului școlar al consistoriului metropolitan din 20 Martie 1904, referitoriu la facerea examenului de calificățiune învățătorască pentru institutele pedagogice gr. or. române, va fi ôre de obligator și pentru archidieceșă noastră?

b) Dacă va fi de obligator, e cu putință, ca în spiritul autonomiei noastre bisericesti un for legislativ superior să voteze un regulament de obligator pentru forurile inferioare, fără a fi dat și acestora ocaziunea să se pronunțe în meritul cauzei?”

Presidiul răspunde, că numitul regulament s'a elaborat în urma concluderilor congresuale numărul 47 din toamna anului trecut și are a fi pus în aplicare numai în mod provizor având să fie promovat proximalului congres.

În urma răspunsului primit, interpelantul face următoarea propunere:

După ce sinodul archidieceșan a votat în sesiunea sinodală din 1897 cu datul 28 April Nr. 125. un „Regulament pentru facerea examenului de calificățiune în-

vățătorască la institutul pedagogic al archidieceșei gr. or. române a Transilvaniei, și asigurându-i aprobarea guvernului, a urmat a se ține esamenele de calificățiune în sensul acestui regulament fără nici o pedecă timp de 7 ani;

de ôre-ce consistoriul metropolitan în ședința senatului școlar din 20 Martie 1904 a votat un nou Regulament pentru esamenele de calificățiune învățătorască la institutele pedagogice gr. or. române, care în urma noilor dispozițiuni în ȘS. din cari se compune, constituie o mare greutate pentru calificarea și formarea statului nostru învățătoresc, — propun:

Consistoriul este recercat a face pașii de lipsă la consistoriul metropolitan, ca să impedeze promovarea numelui regulament spre aprobare la locurile competente înainte de a se fi pronunțat și sinodul archidieceșan în meritul lui;

b) consistoriul se îndatorază a urma la ținerea examenului de calificățiune învățătorască dispozițiunile cuprinse în Regulamentul pentru facerea examenului de calificățiune învățătorască la institutul pedagogic al archidieceșei gr. or. române din Transilvania votat în ședința sinodală de la 28 April 1897.

Cere a fi considerată ca propunere de urgență.

Sinodul admitând urgența intră în discutarea ei, și în firul acesteia, deputatul *N. Ivan* face contrapropunere, ca: în proxima sesiune sinodală consistoriul să vină cu raport detaliat asupra chestiunii, ear' la esamenele de calificățiune învățătorască din anul acesta să se procedă după regulamentul vechiu.

A. Vlaicu e de acord cu partea primă a contrapropunerii; partea a doua însă, în care se zice că la esamenele din anul acesta să se procedă după regulamentul vechiu, se omită, deôre-ce se înțelege de sine că până la intrarea în vigoare a regulamentului nou rămâne valabil și dătătoriu de directivă regulamentul vechiu.

V. Damian: chestiunea e cu mult mai gravă și de mare importanță, de cât se ne depărta de la acesta sesiune sinodală ușor pôte face această, de cât consistoriul, și că în chestiuni de limbă nu consistoriul, ci sinodul e chemat să hotărască. Propune, ca propunerea lui Șpan să se dea comisiei școlare, care să o studieze și încă în sesiunea actuală să refereze asupra ei.

Cerându-se încheierea discuției, — mai vorbesc propunătorii, apoi chestiunea se pune la vot, primindu-se propunerea deputatului *N. Ivan* (cu 23 voturi).

După acestea se intră în ordinea de zi. *Comisiunea organizatoare*, prin referentul *P. Cosma* referă asupra raportului consistorial în cauza cererii câtorva membri ai fondului de pensiiune preoțesc, ca să li-se recunoască în anii de serviciu și anii serviți în alte diecese, și face următoarea propunere:

În deplin acord și cu vederile exprimate în raportul consistorial comisiiunea propune, ca cererile să nu se considere. — Se primește.

Comisiunea bisericescă prin referentul *V. Domșa*, referă:

1. Asupra propunerii lui *G. Pletos* în cauza înființării unei reviste teologice, și propune, ca chestiunea să se transpună consistoriului, ca să o studieze și să raporteze asupra ei la sinodul proxim.

Se primește.

2. Asupra propunerilor făcute de *Dr. Șpan*, una în cauza elaborării unui regulament pentru esamenele de calificățiune preoțescă, și alta în cauza datuilor la serviciile bisericesti, — și propune, ca ambele să fie transpuse consistoriului spre a le studia și a prezenta la proximalul congres proiecte în cauză.

Se primește.

3. Asupra raportului consistorial privitoriu la concluderile sinodale din anul trecut în cauza reformei învățământului în secțiunea teologică a seminarului archidieceșan (propunerea lui *Pletos* făcută în sinodul din anul trecut) și propune, ca raportul să se iee la cunoștință, ear' afacerea să se relege consistoriului spre a continua studiarea în direcția indicată în raport.

G. Pletos cere, ca propunerea comisiei să se modifice în sensul, ca „consistoriul să pună în aplicare treptat cele din propunere,

ear' sinodul proxim să prezenteze proiectul implet.

Dr. V. Bologa spriginește propunerea comisiei.

Dr. M. Cristea face următoarea propunere:

Cons. archidieceșan să studieze proiectul prezentat de deput. *Gr. Pletos*, mâncând de la indigitațiile date să i dea și pe viitor silința a ridica nimul secțiunii teologice a seminarului archidieceșan astfel, că la timpul seu în conlegere cu eparchiile surori să se pôte înființa proiectata facultate teologică.

P. Cosma spriginește propunerea comisiei.

V. Damian se declară pentru propunerea omisiunii cu aditamentul, ca la proximalul consistoriul să vină cu propuneri de îmbuătățiri reale în ceea-ce privește lărgirea materialului de studiu din diferitele obiecte de învățământ.

Preacuvioșia Sa *vicariul* atrăgând atențiunea sinodului la faptul că în urma unui mandat primit de la congres consistoriul metropolitan încă are un proiect pentru înființarea unei *academii teologice* pentru întreaga metropolia, care proiect va fi prezentat congresului proxim, — se declară pentru propunerea comisiei.

La votare propunerea lui *Cristea* întrunește 15 voturi. Presidentul, după ce deja în firul discuției s'a fost declarat pentru propunerea comisiei, și validează votul și enuță ca primită propunerea comisiei.

Urmăz referada comisiei școlare în cauza reînființării „*Foiei Pedagogice*”. Referent *Dr. I. Stroiă*. Se propune reînființarea „*Foiei pedagogice*”, și ajutorarea ei din partea consistoriului. Se primește.

Comisiunea financiară, prin referentul *Dr. N. Vecerde* referă asupra raportului consistorial despre împărțirea stipendiilor și ajutoarelor din fundațiunea *Andronic* și propune luarea la cunoștință.

După exprimarea unor dorințe din partea deputatului *V. Damian*, *V. Tordășianu* și *A. Vlaicu* privitoriu la catechisarea și a călăfelor și meseriașilor (nu numai a învățăcelor) a căror împărțire de stipendii și ajutoare, la considerarea și a meseriașilor cari doresc a se stabili în comune, nu în orașe, etc., cari toate se iau la cunoștință cu promisiunea că întră marginile putinței se vor lua în considerare, — sinodul primește propunerea comisiei.

Aceeași comisiune, prin referentul *A. Vlaicu*, referă asupra rațiociniilor: fundațiunii Șaguna, tipografiei și librăriei archidieceșane, fondurilor și fundațiunilor archidieceșane și asupra bugetului acestor fonduri pe 1905, și propune luarea la cunoștință, respective aprobarea, cu excepția rațiociniilor tipografiei și librăriei, față de cari propune:

1. Să se aprôbe rațiociniul pe anul 1902 și pe prima jumătate a anului 1903, dându-se absolutoriu comisiei administrative pentru gestiunea acestui timp.

De-ôre-ce până acum nu s'a satisfăcut în nici o privință hotărârii sinodale numărul 125 punct d) din anul 1903 și premergători, să se însărcineze comisiunea administrativă prin ven. consistoriu, ca sub propria responsabilitate personală și materială să aducă cât mai curând în ordine chestiunea restanțelor, atât de la tipografie și librărie, cât și de la „*Telegr. Român*”, pentru-ca odată să putem avé un bilanț curat și restanțele reale și încasabile deja încasate.

3. Ven. consistoriu și comisiunea administrativă se îndrumă de nou a se îngriji serios de mărire rentabilității acestei întreprinderi și a angaja pentru conducerea ei o persoană aptă și capabilă, independentă de alte ocupațiuni, cărei să-i pună la dispozițiune atât un venit corăspunător mancei prestate, cât și libertatea de acțiune și dispunere indispensabilă pentru aducerea în ordine a acestei întreprinderi atât de neglijate.

Se primește.

Comisiunea petiționară (referent *I. Morariu*) raportă asupra cererilor intrate la sinod. Se transpun toate consistoriului spre comisiunea afacere.

În fine se aprôbă bugetul diurnelor și șpesselor de călătorie ale deputaților fosti prezenți la sinod și se iau dispozițiuni pentru autentificarea procesului verbal, după cari Esc.

Sa dl arhiepiscop și metropolit implorând binecuvântarea cerescă asupra lucrărilor sinodului declară închisă sesiunea sinodală.

În numele sinodului răspunde Esc. Sale deputatul *Dr. I. Stroiă* prin o avântată vorbire, asigurând pe Esc. Sa că ori-când și în toate acțiunile Sale îndreptate spre binele și mărirea bisericeii membrii sinodului și clerul îl vor urma cu tot zelul și cu tot devotamentul.

Între generale aclamațiuni Esc. Sa părăsește apoi sala ședințelor la ora 1 1/2 după amiază.

De la Asociațiune.

Apel către publicul român.

Adunarea generală a Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la anul 1897 în Mediaș, a hotărât înființarea unui Muzeu istoric și etnografic al Românilor din Ungaria și Transilvania, și publicul român așteptând după merit însemnătatea acestei instituțiuni, a întâmpinat inițiativa Asociațiunii cu cea mai mare însuflețire.

Tote păturile societății românești s'au arătat pătunse de convingerea, că prin înființarea așezământului proiectat de Asociațiune generațiunea de astăzi își împlinește o sfântă datorință față cu acele figuri mărețe, căror avem să le mulțămim renașterea elementului nostru, și că s'ar face vinovată de ocară posterității, dacă nu i-ar transmite neștirbită moștenirea națională ce a găsit.

Acestei convingeri și însuflețirii poporului nostru pentru idealurile sale naționale este a se mulțămii, că Asociațiunea deja astăzi, abia după 6—7 ani de la memorabila hotărâre din Mediaș, s'a și putut apuca de realizarea Muzeului nostru național.

Prin contribuiriile fondatorilor și altor donatori, prin loteria arangiată în acest scop, și în deosebi prin splendida donațiune de 24,000 cor., cu cari *Ilustrii bărbați dl Alexandru de Mocsonyi*, presidentul Asociațiunii, și dl *Zeno Mocsonyi* de Foen, au inaugurat o nouă serie de contribuiri, fondul Muzeului a crescut la respectabila sumă de aprôpe 100,000 cor., și astfel Asociațiunea — după-ce s'a îngrijit cu totă precauțiunea de un plan cât se pôte mai corăspunător scopului urmărit, — a putut începe ridicarea falnicului palat, care va să se adăpostescă ctenodiile trecutului, produsele muncii și momentele caracteristice ale vieții naționale a poporului român din țară, și speră că îl va puté preda destinațiunii sale încă în decursul anului 1904.

De-ôre-ce însă Muzeul nostru, acest măreț monument cultural, trebuie creat — de-și cu totă modestia ce caracterizează elementul nostru, totuși în condițiuni demne de importanța unui popor de 3 milioane și corăspunător scopului urmărit, — fondurile adunate până astăzi nu acoper încă toate cheltuielile zidirei, și afară de aceea instalațiunile interne ale așezământului proiectat încă vor reclama sume considerabile.

Din această cauză Comitetul central al Asociațiunii — în virtutea autorității primite prin ordinațiunea dlui ministru reg. ung. de interne Nr. 130,464/1903 III. b. din 8 Februarie 1904, de a colecta pentru acest Muzeu pe întreg teritoriul regatului Ungariei donațiuni în bani și obiecte, — se vede îndemnat a adresa un nou și călduros apel către publicul român, invitând pe toți cari se interesează de progresul cultural al poporului nostru, ca prin maritimose contribuiri la fondul Muzeului să pună Asociațiunea în posibilitate de a termina acest important așezământ național în timp apropiat și în condițiuni pe deplin mulțămitoare.

Din ședința comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 14 April 1904.

Iosif St. Suluțu
president.

Dr. Cornel Diaconovich
secretariu I.

Avisăm pe domni abonați în restanță cu prețul abonamentului, că li-am sistat trimiterea foii, și că în viitoriu nu se mai trimite foia (cu excepțiunea preoților) de cât numai celor-ce o plătesc înainte.

Administrația.

Pentru catedrală.

La colecta pentru zidirea bisericii catedrale din Sibiu au mai intrat următoarele contribuiri:

I. Din parochia Mociu (tractul Cluj), ca completare a listei și sumei trimise oficiului de casă în 19 Febr. a. c. s'au mai trimis de la: Ionică Ban 5 corone, Grigorie Budușan 2 corone și Vasilie Șuteu 1. Arton 1 coronă. De tot 8 corone.

II. Pe lista parochiei Vlădeni (tractul Bran): casa bisericii 50 corone; George M. Stiblea 2 corone; Ioan Podariu, Bucur Sandi, Zacheiu Zorca, Andreiu Martin câte 1 coronă; 49 credincioși, cu contribuiri sub 1 coronă, la oaltă 7 corone. De tot 63 cor.

III. Pe lista parochiei Seliște (tractul Zarand): casa bisericii 5 corone; Nicolae Păcurariu 2 corone; Petru Șerban, Petru Rad I. Ioan, Rusalina Perian, Petru Părva, Nicolae Medrea, Mihail Lazar, câte 1 coronă; 54 credincioși, cu contribuiri sub 1 coronă la oaltă 12 cor. 24 fileri; cu discul 4 cor 86 fileri. De tot 30 cor. 10 fileri.

IV. Pe lista parochiei Trupold (tractul Sighișoara): preotăsa Elena Muntean, în amintirea fiului ei răposat Valer, 10 corone; Ioan M. Ionescu și soția sa Maria 10 corone; Lazar Boholt (nr. 200) și Ilie Ticușan câte 2 corone; Zaharie Burlea (nr. 168) 1 cor. 20 fileri; Nicolae Fleșar (nr. 237), Lazar Morariu senior, Nicolae Șoneriu (nr. 195), Ioan Călbăză (nr. 163), Stefan Caraba, Ioan Stefan, Ioan Burlea (nr. 159), câte 1 coronă; 22 credincioși, cu contribuiri sub 1 coronă la oaltă 6 cor. 96 fileri. De tot 39 cor. 16 fileri.

NOUȚĂȚI

Vărsare de sânge. În Aleșd (Bihar) kossuthistii au voit să țină întrunire publică, eri, Duminecă. Socialistii au zădărnicit însă ținerea ei. S'a născut conflict de aci între socialisti și gendarmierie. Un socialist a împușcat pe sergentul-comandant al gendarmilor, care a rămas mort. Gendarmii au făcut acum întrebuintare de arme. Au dat mai multe salve. Au rămas 23 omeni morți și 40 greu răniți.

Principele Carol al României făcând exercițiu de călărie, a căzut de pe cal săptămâna trecută. Accidentul nu a avut urmări grave. A. S. Regală a stat câteva zile în pat, ear' Sămbătă a părăsit patul și a început să facă primbări prin parcul palatului de la Cotroceni. Cât a stat în pat a fost des vizitat de Regele Carol și Regina Elisabeta.

Pe câmpul de războiu. Vineri seara au plecat din București, spre câmpul de războiu ruso-japonez domni Haralambie și Găișean, majori în artileria română, pentru a urmări peripețiile războiului.

Greva e terminată. Cu începere de eri, Duminecă, cei mai mulți dintră greviști au intrat de nou în slujbă. Trenurile circula earăși aproape pe toate liniile. Din Sibiu au plecat eri după amăzi trenuri la Făgăraș și Vinț. Posta asemenea se imparte, ca mai înainte. Ordinea e deci restabilită.

Post de medic. Cu termin până la 30 April st. n. e publicat concurs pentru întregirea postului de medic în cercul Șurmică-Șelimbăr. Cererile concursuale sunt a se trimite protopretorului preturei Sibiu.

Concertul școlii de muzică a lui H. Kirchner, dat alături seara în sala de la „Unicum”, a procurat publicului asistent, nemțesc, românesc și magiar, câteva momente de sinceră elevație sufletească. Bogatul program, publicat și de noi în numărul penultim, a fost executat cu precizie și artă. Drăgălașele debutante, elevele dlui Kirchner, în prestațiunile lor au dovedit rutină și gust; au cântat frumos, natural și cu siguranță, cu un cuvânt au dovedit școlii conștientă și corectă, spre lauda hărniciei și priceperii dlui director Kirchner. Au plăcut mult atât cântările solo, cât și piesele la pian și cele corale, în cari une-ori, prin vocile subtile, se exprima minunat spiritul cântării. Dintră elevele și elevii români ai dlui Kirchner au avut puncte în program, și s'au distins prin voci limpede și cultivate și prin dibăcie în interpretarea cântării, dōmnele Valeria Dr. Beu, Veturia Triteanu, dōșora Delia Olariu, și dl. Iul. Enescu, — ear' dintră ceilalți debutanți nu pot lăsa nepomenit pe dl. A. Bittermann, binecunoscutul bariton. În pusa dl Kirchner ne-a întreținut cu o espunere liberă, bine rotundă și interesantă asupra dezvoltării muzicii din timpurile vechi până azi.

Termine de asentări în comitatul Sibiu. Fōia oficială a comitatului Sibiu publică — spre orientare prealabilă, — că asentările pentru anul curent în comitatul Sibiu se vor face la următoarele termine: pentru orașul Sibiu în 13 și 14 Iunie; pentru cercul Sibiu în 15—18 și 20 Iunie; pentru cercul Seliște în 24 și 25 Iunie; pentru cercul Nocrich 27 și 28 Iunie; pentru orașul Sebeșul-săsesc în 15 Iunie; pentru cercul Sebeșul-săsesc în 16—18 Iunie, și pentru cercul Mercurea în 20—22 Iunie.

Concurs pentru primiri în școlile militare. De la ministerul de războiu, respective cel de honveți, e publicat concurs pentru primiri în diferitele școlile militare. A nume:

I. Cu termin până în 15 Maiu st. n. pentru primiri în cursul prim în academiile și școlile reale militare: a) la 65 locuri în academia din Viena și n cea din Wiener-Neustadt (20 locuri erariale stipendiate, 35 stipendiate din partea statului ungar și 10 parte cu taxă întrăgă de întreținere, parte cu taxă pe jumătate, parte stipendiate din fundațiuni făcute de persoane private); b) La 116 locuri în școlile reale (70 stipendiate erariale, 30 stipendiate de statul ungar, 14 parte cu taxă întrăgă, parte taxă pe jumătate, parte stipendiate din fundațiuni făcute de persoane private). Pentru primire la locurile stipendiate din fundațiuni private terminul de concurs e 30 April st. n. (Nr.-min. de h. 17904/904).

II. Cu termin până în 15 Maiu st. n. la 420 locuri în institutele de creștere pentru orfani de oficeri, în școlile reale militare, în două academii militare și în institutele de creștere pentru fiice de oficeri. (Pentru primire la locurile stipendiate terminul e 30 April). Nr.-min. de honveți 17901/904.

III. Cu termin până în 15 Maiu st. n. la 50, respective 55 locuri în școlă reală superioară reg. ung. de honveți și academia de honveți Ludoviceană (parte gratuite, parte cu taxă pe jumătate, parte cu taxă întrăgă) nr.-min. de h. 16701/904.

IV. Cu termin până în 31 Iulie st. n. la 50 locuri pentru cursul prim al academiilor de marină din Fiume (parte gratuite, respective stipendiate, parte cu taxă pe jumătate, parte cu taxă întrăgă) Nr.-m. de h. 15744/904.

Concursele per extens, împreună cu condițiunile de concurs, stau la dispoziția interesatilor la oficiile pretoriale și la magistraturele orașenești.

„România Jună” din Viena aranjează o serie de conferențe publice, în ordinea următoare: Vineri 22 April dl Dr. Sextil Pușcariu: Afășuri moderne. Joi 28 April dl Ioan Giurescu: Despre trecutul nostru. Joi 5 Maiu dl Dr. Erast Tarangul: În drum spre Elada. Duminecă 15 Maiu dl Mihail Popovici: Anul libertății 1848. Sămbătă 21 Maiu dl Ioan Scarlatescu: Richard Wagner și opera dramatică (cu ilustrațiuni musicale). Mercuri 1 Iunie dl Dr. Iosif Popovici: Ceva din literatura română. Sămbătă 11 Iunie dl Nicolae Dobrescu: România pictorescă de Vlahuță, și Drumuri și orașe, de Iorga, paralelă. Conferențele se țin în restaurantul „La Magistrat” Lichtenfelsgasse 3. Începutul la orele 8 și jumătate. Intrarea 40 fileri.

Cursuri din albinarit în Gödöllő. La economia de albinarit din Gödöllő, susținută de stat, se vor țină în cursul verii și începutul toamnei din anul acesta cursuri din albinarit pentru preoți, învățători, economi și vigili de pădure. A nume: din 1 până 21 Maiu și din 25 Maiu până în 14 Iunie pentru economi; în 18—31 Iunie pentru preoți; în 1—21 Iul. și din 24 Iul. până în 13 Aug. pentru învățători de la școlile populare; în 18—31 August pentru femei; în 3—16 Septembrie și în 17—30 Septembrie pentru vigili de pădure. Ascultătorii fie-cărui curs vor avé întreținere gratuită și pe lângă acesta, celor cari în cererile de primire la curs dovedesc că sunt în stare materială miseră și au să facă la Gödöllő călătorie de la vr'o stațiune din raionul zonelor 7—16 al căilor ferate, li-se trimite act de legitimare spre a li-se da cu prețul jumătate bilet de călătorie pe clasa III. a trenurilor de persoane și a celor de povară, al căror preț împreună cu cheltuielile călătoriei de reîntorcere acasă se va restitui cu ocașunea plecării de la curs.

La fie-care curs se primesc câte 20 de ascultători. Cei cari doresc să fie primiți la vre-unul din aceste cursuri, au să-și înainteze cererile, provădate cu timbru de o coronă, la ministrul reg. ung. de agricultură prin intermediarea autorităților lor superioare cel puțin cu 20 zile înainte de începerea cursului respectiv. Economii și cei de alte ocupațiuni vor avé să accludă la cereri și act de recomandare de la primăria comunală.

Scopul ținării acestor cursuri e, ca cei cari participă la ele să-și câștige cunoștințe teoretice și practice despre albinarit, cum și să învețe cum au să-și facă înșiși coșnițele și unelte auxiliare la apicultură (albinarit).

Post de protopretor. Cu termin până la 28 Maiu st. n. e publicat concurs pentru întregirea postului de protopretor în cercul Sebeșul-săsesc. Dotație 2600 cor. salariu, 400 corone bani de quartir, paușale oficiale. Cererile concursuale sunt a se trimite oficiului de vicecomite al comitatului Sibiu.

La „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” s'au primit membri ajutători dnii: Ioan Droș, protopresbiter emer., Dr. Ioan Borcia, prof., Dr. Dumitru Stefan, Dr. Ioan Neamțu, Dr. Traian Morcan, Dr. Aurel Nyilvan, candidați de avocat; dna Ana Dr. Moga, ear' membri ordinari: Constantin Genie, sod. pantof., Victor Buzulescu, sod. croit., Mihail Șerdean, sod. lăcătuș, Eugen Macarie, sod. lăcătuș de mașini, Ioan Oltean, sod. pantofar, Ioan Bela, sod. pant., Ioan Caliani, sod. pant., George Beșoiu, sod. șepcar, Petru Drăgan, sod. pielar, Ioanichiu Bota, sod. croitor, Vasilie Brumariu, sod. pantof., Gregoiu Lupșa, sod. faur, Vasile Lucaciu, sod. faur, Simion Luca, sod. măsar și Demetriu Comanicu, sod. pantofar.

Cărți și reviste.

„Aritmetică pentru școlile populare” de F. E. Lurtz, tradusă de un învățător după a IX. ediție germană. Partea II. (numeri 1—10,000 și cele patru operațiuni fundamentale), ediția II. Aprobată sub Nr. 71655 ministerial dto 11 Ianuarie 1897. A apărut în editura librăriei H. Zsidner din Brașov, (tiparul tipografeiei A. Murășan din Brașov). Prețul 70 fileri.

„Analele literare, politice, științifice”. Sub titlul acesta a început cu 1 Ianuarie a. c. să apară în București o revistă lunară sub direcția unui comitet de redacție din care fac parte profesori, savanți și politicieni. Au apărut până acum trei fasciculi (pe Ianuarie, Februarie și Martie), toți trei au conținut bogat și instructiv tractând chestiuni literare, politice, sociale, economice, printră cari poezii, povești și schițe frumoșe. Din bogatul conținut amintim: „Delicateța în operele de artă” de Marcel Brândză, „Sciții și movilele din Bărăgan”, „Ioan Helade Radulescu” de M. Stăncescu, „Cele 12 mișcări ale pământului” de G. T. Buzoianu, „Spre Albania” de Rădulescu-Niger, „România din Tessalia” de V. Diamandi (studii etnografice), „Direcția ce trebuie dată învățământului” de N. Cosacescu, „Viața și originea materiei însuflețite” de M. Brândză, „Copil de suflet” (novelă) de Rădulescu-Niger, „Cuza cel nou”, amintiri de T. D. Speranță, „Carmen Sylva” de G. T. Buzoianu etc. Din „Carmen Sylva” reproducem aci următoarele:

„Și dacă nu pe o cruce, cel puțin pe un arbor; și dacă nu pentru omenime, cel puțin pentru țără”. Aceste vorbe din balada „Pietrele Dōmnei” îmi domină spiritul, ori de câte-ori vre-o împrejurare 'mi reamintește pe Carmen Sylva. Slavita poetă povestește în această scriere pribegia unei surori din timpuri, care poposise într'una din scorburile Ceahlăului, prigonită de vrăjmași. Săgetași usurpătorului i-i căutau urmele. În momentul de a o găsi, ei întâlnesc în calea lor un bătrân pustnic și 'l întrebă unde se găsește „Dōmna”? Cu un devotament nefermuit, bătrânul se jertfeste. Spune călăreșilor să 'l urmeze, făcându-i să credă că cunoste ascunzătoarea și că 'i va conduce la dinsa. Pe căi cotite însă și cunoscută numai de el, el 'i face să piardă urma prigonitei, un moment întezărită. Când călăreșii prind de veste că au fost înșelați, ei caută să-și răsbune pe sērmanul pustnic, 'l fixează pe trunchiul unui arbor și . . . Pe când aștepta mōrtea, cu sufletul îmbucurat că răul a fost înlăturat, îndreptând ochii cătră ceru și plin de amintirea sublimului, care murise în chinuri pentru omenime, el zice: Și dacă nu pe o cruce, cel puțin pe un arbor; și dacă nu pentru omenime, cel puțin pentru țără. — De n'ar fi scris de cât aceste vorbe din pētrunzătoarea baladă, ar fi fost de ajuns, ca iubita noastră poetă să trecă în rândul marilor inspirați și adânc cunosători ai sufletului românesc.”

„Analele . . .” apar în fasciculi lunari în București (tipografeia Clementa, strada Vestei Nr. 15). Pentru preoți, profesorii și învățătorii nostri (din Ungaria și Transilvania) redacția revistei a fixat abonamentul cu 12 corone pe an, plătibil chiar și în rate lunare, dar' anticipativ (pentru cel din România abo-

namentul e 16 lei pe an). Un fascicol sin-guratic costă 1 leu 75 bani.

Se pōte abona și prin librăria noastră archidieceșană (Sibiu, strada Măcelarilor nr. 45).

„Fēt-Frumos”. Sub titlul „Fēt-Frumos” a început apariția unei reviste literare în Bărlad (România), sub direcția unui comitet. Numărul 2 al revistei „Fēt-Frumos” a apărut dto 1 April și are următorul sumariu: Ideia națională română, de A. C. Cuza; Stol, poesie de G. Tutoveanu; Ispita, schiță de I. Ciocărlan; În munți, poesie de V. Nanu; Note relative la manuscrisele și edițiile operelor lui Ioan Creangă, de Emilgar, urmate de o „poveste” a lui Creangă; Pastel, poesie de A. Măndru; Documente, de Econ. I. Antonovici.

„Fēt-Frumos” are format 8°, apare de două-ori pe lună și costă 4 lei pe an (un număr 15 bani). Redacția și administrația e în Bărlad tipografeia C. D. Lupașcu. Se pōte procura și de la librăria archidieceșană din Sibiu (str. Măcelarilor Nr. 45).

Din public.*)

Mulțămite publice.

Comitetul Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedōra își ține de plăcută datorință a-și exprima mulțămita următorilor domni, dōmne și domnișōre, cari în urma apelului emis de reuniune au binevoit a trimite ebiecte pentru colecțiunea reuniunii:

Dōmnele: Cornelia Mușia din Hunedōra, 3 cursore de masă pe pânză și o tabletă, Asinefta Bobeiu din Petreni, o față de masă, Netti Racca n. Șulagă din Bouțari, o față de masă, Andrei Medan din Șomcuta-mare, un ștergariu, Emilia Bran din Băița (Selagiu), 2 ștergare, Sava Crișan n. Cosma din Lupșa (Turda-Arieș), un ștergar țesut colorat, Todoră Candrea n. Sabău din Lupșa (Turda-Arieș), o față de perină, Iulie Costea n. Bolog din Cămpeni (Turda-Arieș), 1 ștergar și 2 serviete, Sofia Anca n. Dăciu din Certege (Turda-Arieș), o față de perină și 3 ștergare, Rafila Plac n. Mihon din Șohodol (Alba-de-jos), o straiță, (aceste tōte pe lista dlui avocat Dr. Zosim Chirtop din Cămpeni). Dna Ana Adamovici din Bobălna, un covor, juna Ana Popiliu din Marca (Selagiu), o tabletă roșu-gălbui, juna Matilda Popiliu Maroș (Selagiu) un cursor de masă alb, juna Maria Duma din Marca (Selagiu) un ștergar, Flōrea Hălmăgean n. Pap din Marca (Selagiu), un ștergar (aceste pe lista dnei preotese din Marca Ana Popiliu). Dna vęd. Ecaterina Rusu din Brad, o mășărită alășă, dna Aurelia Damian din Brad, o straiță, dna Maria Papp din Cristior, un acoperitor de tavă, dōșora Maria Cristea din Gurabărđii, un ștergar, dna Letiția Draiă din Crisicior, un ștergar cu alesături, Elisabeta Faur din Crisicior, un ștergar cu alesături, dna Maria Bocan din Crisicior, un ștergar cu alesături (aceste tōte pe lista dnei Ecaterina Rusu din Brad). Primescă tōte aceste donatōre cele mai profunde mulțămite.

De va, 14 Martie 1904.

Pentru reanune:

Elena Pop Hosszu Longin
presidentă.

Resultatul material al producțiunii teatrale aranjată de tinerimea adultă din Calbor în 1/14 Februarie a fost 68 corone 28 fileri. Din cari subtrăgându-se spesele, venitul curat s'a predat destinațiunei sale. Resultatul acesta măgulitor, care a întrecut ori-ce pretenșiune ce puteam avé, revine în merit binevoitorilor participanți, cari se prezentară într'un număr atât de frumos, cum și marimoșilor suprasolvenți.

P. T. suprasolventorii sunt următorii: Ioan Prescurea, not. cercual în Calbor, 1 coronă 40 fileri, Vartolomeiu Radu, măestru zidariu și proprietariu, 1 coronă, Simforia Radu, 1 coronă, Maria Tomuța, 1 coronă, Gligor Călin, 80 fileri, Maria Mihail gojmănița, 40 fileri, toți din Agnita. Apoi Dumitru Antimie, cancelist pretorial în Cincu, 1 coronă, George Vasu, teolog absolut în Voila, 60 fileri, și Ioan Chêrstea, primariu în Calbor, 40 fileri.

Resultatul moral al producțiunii revenind în merit și dōșorilor străine: Eugenia Radu, Sofia Radu și Ana Hêrtōgă din Agnita, cum și tinerelor Eugenia Călborean și Maria Șchiopotă din Rodbav, le aducem și pe acēșta cale sincerele noastre mulțămite.

În fine tuturor binevoitorilor, simțitorilor și sprijinitorilor primei întreprinderi de felul acesta în Calbor, dorim, ca Dzeu să le răsplătescă ostenela și să le împlinescă de unde nici gândesc cheltuiala.

Calbor, la 8 Februarie 1904.

Ioan Paicu Moise Brumbea
inv., pres. com. aranj. inv., cassariu.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acēșta Redacția nu primește răspunderea.

Biliard pentru carambol

Seifert, în stare bună, cu toate accesoriile, se vinde.

Amănunte în **Confetăria Frenztz**, strada cismădiei nr. 19. [97] 1-6

Casa de păstrare (reuniune) în Seliște, comit. Sibiu.

Anunț.

Casa de păstrare reuniune în Seliște acordă împrumuturi fără nici o proviziune sau competență de scris, și anume:

I. **Imprumuturi pe obligațiuni cu avuți și Imprumuturi cambiale**

de la k 50 până la k 1000 cu 8%
 " " " 1000 " " " 5000 " 7%
 " " " 5000 " " " 20000 " 6 1/2%
 " " " 20000 în sus cu 6%.

II. **Imprumuturi ipotecare și Imprumuturi cambiale cu acoperire ipotecară**

de la k 100 până la k 1000 cu 7%
 " " " 1000 " " " 5000 " 6 1/2%
 " " " 5000 în sus cu 6%.

III. **Credite de cont curent pe lângă acoperire de hârtii de valoare sau ipotecă**

sume până la k 5000 cu 6-8%, și sume preste, 5000 " 6-3% interese decursive.

Din ședința Direcțiunii ținută la 14 April, 1904.

[91] 2-6 **Direcțiunea.**

[84] 2-3

Concurs repetit

Pentru întregirea vacantei parohii de cl. III. **Agostin**, protopresbiteratul Cohalm, prin acesta se publică concurs a doua oră cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în c. B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Cererile de concurs au să se așternă oficiului protopresbiterat în Cohalm (Kóhalom), având petenții a se prezenta poporului în biserică în vre-o Duminecă sau sârbătoare pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Agostin, în 5/18 Faur 1904.

Comitetul parohial gr. or.

Alexandru Bucsa **Ioan Stanbert**
 president. notariu.

Vidi]

Nicolae D. Mircea
 protopresbiter.

Nr. 322 1904. [89] 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a treia **Suplac**, protopresbiteratul Târnava, pe baza rezoluțiunii venerat. consistoriu arhidiececan din 9 Martie a. c. nr. 2833 Bis., prin acesta se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în c. B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat, notându-se că parohul se bucură de casă de locuit și superedificate frumoase pe fondul intern parohial.

Doritorii de a ocupa acest post să și subșternă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la subscrierul oficiu (p. u. Kükkülvár) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, pentru a cânta, eventual a celebra și cuvânta.

Cetateadebaltă, 2/15 April 1904.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Târnava, în conțelegere cu comitetul parohial concertent.

Nicolae Todoran, prot.

Nr. 2364 Plen. 1904 [83] 3-3

Escriere de licitațiune.

Pentru furnisarea clopotelor la biserică **catedrala din Sibiu**, a scaunului și a așezării acestora în cele două turnuri, prin acesta se scrie licitațiune cu oferte închise până la 15 Maiu 1904 st. n. a. c.

Suma preliminară e 12621 cor. 04 fil. Condițiile, preliminarele de spese se pot vedé în cancelaria consistorială până la acel termen.

Sibiu, 4 April 1904.

Consistoriul arhidiececan.

Epilepsia.

Cine suferă de epilepsie (nevoie), convulsii și de alte morhuri nervoase, să ceră broșură asupra acestora. Se capătă gratis și franco prin „priv. Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.”.

Să plantăm umbrar de viță de vie

pe lângă orice casă și în grădinile noastre de casă, în pământ și năsip.

Pentru acest scop însă nu se potrivește ori-ce soi de struguri, de-și toate soiurile sunt plante curpenitoare, fiind-că o parte mare din ele, chiar și dacă se desvöltă, nu dă rōde, din care cauză mulți nu au putut obține nici un rezultat. Dacă însă se plantază soiuri bune pentru formarea de verdéță, acestea provéd apoi casa pe întreg timpul cōcerii cu cele mai eminente soiuri de struguri tāmăioși și alte soiuri de struguri dulci. [12] 12-20

Strugurii cresc pretutindena în patria noastră și nu există casă, pe lângă ale cărei ziduri nu ar pute fi cultivați, cu neînsemnate spese; afară de aceea servesc de cea mai frumoasă podōbă și pentru alte clădiri, grădini, garduri ș. a. fără să detragă cât de puțin din locul menit pentru alte scopuri. Ș'apoi strugurii sunt cele mai mulțămitoare pōme, deore-ce rodesc an de an.

Soiurile sunt descrise în un preț-curent ilustrat, care, indicându-se adresa prin cartă postală, se trimite fie-căruia, gratis și franco.

Erste Érmelléker Rebeschule, Nagy-Kágya,
 p. u. Székelyhid.

Nr. 74 1904. [95] 2-3

Concurs

Pentru întregirea postului al doilea vacant de **învétatoriu** la șcōla confesională gr. or. din **Romos**, protopresbiteratul Orăștie, pe baza decisului Preaveneratului Consistoriu arhidiececan nr. 16 școl. din 8 Ianuarie a. c. prin acesta se scrie concurs din oficiu cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu 600 cor., din casa bisericeii.
2. Relut de quartir 40 cor.
3. Patru stângini de lemne, din cari învétatoriul are a încălzi primo loco sala de învățământ.
4. Cuincuenalele legale.

Reflectanții la acest post au a-și așterne cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a-și arăta desteritatea în cântările bisericești și în tipic.

De la oficiul protopresbiterat Orăștie. Orăștie, 9 Februarie 1904.

Vasile Domșa
 protopresbiter.

Carol Niedermaier

pălărier

33 strada cismădiei 33
 „la pālăria roșie”
 recomandă

pălării

părōse, pentru preoți români, à 7.—, 8.— și 9 corōne, în cele mai bune și mai frumoase calități.

(La comande din afară pachetarea e gratuită; mēsură capului este a se lua în interiorul unei pālării potrivite cu o pânză de centimetru sau cu o fașie de hârtie.) [75] 7-12

8 zile de probă!

Cu preț uimitor de estin, cu numai fl. 3-05 se pōte capēta o garnitură admirabilă constătătoare din următoarele patrușprezece juvaere prețioase:

- 1 orologiu de busunar anker remontoar de nickel, (sistem „Roskopf-Patent”), cu capace frumos gravate, precis regulat, garanție pe 3 ani, și cutie.
- 1 lanț panțerat de goldin sau nichel, cu acățator, sistem parisian.
- 1 ac de cravată de goldin cu briliant.
- 1 pāreche bumbi de manșete aurii, marca „Garantie”.
- 1 garnitură bumbi de cămașă și gulér de goldin, 15 buc.
- 2 inele de goldin cu pietri elegante.
- 1 oglinduță în cutie.

Aceste 14 prețioase și admirabile obiecte împreună cu orologiu anker-remont, espedeză pentru fl. 3-05 pe lângă ramburs ori trimițându-se banii înainte, firma:

BRÜDER HURVITZ

casă de esport
 Krakau, Stradom 17 (Oest)

Co nu convine se primește înapoi în 3 zile, ear' banii se returneză cumpărătorului, așa că e echis ori-ce risc. Cataloge ilustrate despre div. mărfuri gratis și franco.

— Se primește vințetori și agenți. — Aceeași garnitură cu un orologiu goldin de Geneva, care 'și păstrează colōrea aurie neschimbată, costă nu mai fl. 4-75. [81] 8-16

Somatosă

albumină de carne solubilă
 conține stofele nutritōre ale cărnii (corpuri de albumină și săruri) ca prav ușor solubil, aprōpe fără gust, eminent

remediu întăritor

producător de apetit
 pentru debili, persōne rēmase înapoi în desvōltare, pacienți de nervi, de piept și de stomac, pentru lehuze, copii cari sufer de rachitis, pentru convalescenți etc. în formă de

Somatosă de fer

pentru cei-ce sufer de **chlorosa** (Bleichsucht) recomandată de medici.
 Somatosă de fer constă din somatosă, cu 2% fer în legătură organică.

Somatosă produce apetit în mēsură mare.

Se capēta în farmacii și drogerii — Veritabil numai în pachet original.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co, Elberfeld
 (despărțământul farmaceutic.)

[85] 2-22

Cruce sau stea duplă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și învioréză

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, țiuțituri de ureche, bătaie de inimă, sgârçiuiri de inimă, asma, auzul greu, sgârçiuiri de stomac, lipsa poștei de mănecare, rēceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incurse din tōte părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pōte esamina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deore-ce „Ciasul-Volta atāt în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja iestinatatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.— folosibil la morhuri cari nu sunt mai vechi de 15 ani.
Prețul aparatului mic e cor. 4.— folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espediție din centru și locul de vânzare pentru țēră și străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
 colțul strada Kálmán.

In prējma esamenelor!

* In prējma esamenelor!

Serisori de esamen (propise)

pentru scrierea română, germână și dictando tipărite în Tipografia arhidiececană, în colōre vênată, pe hârtie fōrte fină, mărime 24/31 cm.

Prețul: de bucată 2 fil.; 100 bucăți 1-30 cor. și porto postal. Comandele din afară se esecută imediat.

Librăria tipografiei arhidiececane

F. Müssler Bremen

Bahnhofstrasse 30.

Vaporele „Kaiser“:

Kaiser Wilhelm II, 215 metri lung,
Kronprinz Wilhelm, 202 metri lung,
Kaiser Wilhem der Grosse, 198 metri lung,
Kaiserin Maria Teresia, 166 metri lung,

merg în 6—7 zile de la Brema la New-York.

== Plecarea Marția. ==

Vapōrele acestea „Kaiser“ plēcă numai din Brema. Cine voește deci să călătoriască cu vapor „Kaiser“ (imperial) pōte călători liber, fără piedeci; nimeni nu-l pōte oprî. Fie-care călător trebuie să fie hotărit deja de-acasă încātrău voește să călătorēscă, și să nu se lase a fi abătut ori înșelat de nimeni. Fie-căruia fi stă în voie liberă a călători cu banii sei unde voește. Trebuie însă să se îngrijēscă la timp de loc pe vapor și pentru siguranță să trimită la adresa mea 20 cor., ca arvună.

Calētoria de la Brema la America costă: pe vapor „Kaiser“

140 cor., pe vapor de postă 120 cor.

F. MISSLER, BREMEN, Bahnhofstrasse 30
 casa de bancă și întreprindere de comunicațiune.

[83] 11-31